

This question paper contains 3 printed pages]

JR—72—2023

FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
M.A. (Second Year) (External Education) EXAMINATION
NOVEMBER/DECEMBER, 2023

HISTORY

Paper-VIII

(History of Indian Art and Architecture)

(Friday, 8-12-2023)

Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.

Time—3 Hours

Maximum Marks—100

N.B. :- (i) Total questions are *five*.

(ii) *All* questions carry equal marks.

(i) एकूण प्रश्न संख्या पाच.

(ii) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

1. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही एका प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Describe caves at Verul.

वेरूलच्या लेण्याची माहिती लिहा.

(b) By defining the art and architecture, explain the nature of art.

कला व स्थापत्य म्हणजे काय ? हे सांगून कलेचे स्वरूप स्पष्ट करा.

P.T.O.

WT

(2)

JR—72—2023

2. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Give the information of the Vakatak era temples.

वाकाटककालीन मंदिराची माहिती लिहा.

(b) Review the architectures of the Mughal era.

मोगलकालीन स्थापत्याचा आढावा घ्या.

3. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Give information about architecture of Bahamani era.

बहामनी काळातील स्थापत्यांची माहिती लिहा.

(b) Describe the architecture in the castles.

दुर्गातील वास्तुचे वर्णन करा.

4. Write answer of any *one* question from the following in detail : 20

खालीलपैकी कोणत्याही **एका** प्रश्नाचे सविस्तर उत्तर लिहा :

(a) Describe Jain places at Pavapuri.

पावापूरी या जैन स्थळांचे वर्णन लिहा.

(b) Point out the Pallav architecture style.

पल्लव स्थापत्य शैलीवर प्रकाश टाका.

WT

(3)

JR—72—2023

5. Write short notes on any *two* from the following : 20

- (a) Fort water management
- (b) Hottal Temple
- (c) Hindu Sculpture
- (d) Taj Mahal.

खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर संक्षिप्त टिपा लिहा :

- (अ) दुर्ग जल व्यवस्थापन
- (ब) होटल मंदिर
- (क) हिंदू मूर्तिकला
- (ड) ताजमहल.

JR—72—2023

3